

INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATION AND THEIR EFFECT

Jumaniyazova Zlikha Reymovna

Acting associate professor of the department of pre-school and Primary
Education, Nukus Innovation Institute
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14598201>

ARTICLE INFO

Received: 26th December 2024
Accepted: 30th December 2024
Online: 31th December 2024

KEYWORDS

Innovative technologies, preschool education, the learning process, cognitive development, interactive tools, technological innovations.

ABSTRACT

This article discusses the application of innovative educational technologies in preschool education and their effectiveness. The article describes innovative technologies, their impact on the educational process, and their contribution to children development. The possibilities of developing childrens' cognitive and creative abilities through the use of multimedia, internet technologies, games, and robotics in preschool education are analyzed. The introduction of innovative technologies into the educational process contributes to the improvement of teachers' qualifications and the quality of education. The article also discusses the prospects for the wider introduction of innovative technologies in preschool education and their role in the future education system.

MAKTABGACHA TA'LIMDA INNOVATSION O'QUV TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING SAMARASI

Jumaniyazova Zlixia Reymovna

Maktabgacha va Boshlangich ta'lim kafedrasi, v.v.b. dotsenti, Nukus innovatsion instituti
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14598201>

ARTICLE INFO

Received: 26th December 2024
Accepted: 30th December 2024
Online: 31th December 2024

KEYWORDS

Innovatsion texnologiyalar, maktabgacha ta'lim, o'quv jarayoni, kognitiv rivojlanish, interaktiv vositalar, texnologik innovatsiyalar.

ABSTRACT

Ushbu maqola maktabgacha ta'limda innovatsion o'quv texnologiyalarining qo'llanilishi va ularning samarasi haqida so'z yuritadi. Maqolada innovatsion texnologiyalarni ta'riflash, ularning ta'lim jarayoniga ta'siri, o'quvchilarning rivojlanishiga qo'shgan hissasi ko'rib chiqiladi. Maktabgacha ta'limda multimedia, internet texnologiyalari, o'yinlar va robototexnikani qo'llash orqali o'quvchilarning kognitiv va ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Innovatsion texnologiyalarning ta'lim jarayoniga kiritilishi o'qituvchilarni malakasini oshirishga hamda ta'lim sifatini oshirishga yordam

beradi. Maqolada shuningdek, innovatsion texnologiyalarni maktabgacha ta'limda kengroq joriy etishning istiqbollari va ularning kelajakdagi ta'lim tizimidagi roli muhokama qilinadi.

Maktabgacha ta'lim bolalarning rivojlanishidagi eng muhim bosqichlardan biri bo'lib, bu davrda ular uchun zarur bo'lgan bilimlar, ko'nikmalar va qadriyatlar shakllanadi. Hozirgi kunda ta'lim tizimining barcha darajalarida innovatsion texnologiyalar faol qo'llanilmoqda, va bu jarayon maktabgacha ta'limda ham rivojlanmoqda. Innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, interaktiv va qiziqarli qilish imkonini yaratadi, o'quvchilarning fikrlash va ijodkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur maqolada maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarning roli va ahamiyati, ularning ta'lim jarayoniga ta'siri, o'quvchilarning kognitiv va ijodiy rivojlanishiga qo'shgan hissasi tahlil qilinadi.

Innovatsion texnologiyalar maktabgacha ta'limda o'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishda yordam beruvchi vositalarni taqdim etadi. Bu texnologiyalar orqali o'qituvchilar pedagogik metodlarni takomillashtirib, ta'lim jarayonining sifatini oshiradilar. Interaktiv texnologiyalar, kompyuterlar, mobil ilovalar va o'yinlar kabi vositalar maktabgacha ta'limda faol qo'llanilmoqda va bolalarning kognitiv rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatadi [3, 22-25].

Interaktiv ta'lim vositalari, masalan, interaktiv doskalar va multimediali ekranlar, bolalarga o'z fikrlarini erkin ifodalashga, mavzularni o'zlashtirishda faol ishtirok etishga imkon yaratadi. Bu vositalar orqali o'quvchilar rang-barang taqdimotlar, videolar va grafikalar yordamida bilimlarni vizual tarzda o'zlashtiradilar. Shuningdek, interaktiv texnologiyalar o'quvchilarning diqqatini jalb qilish va ularning ta'lim jarayonida ishtirokini oshirishga xizmat qiladi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini kuchaytiradi.

Kompyuterlar va internetning imkoniyatlari o'quvchilarga turli xil interaktiv o'yinlar, ta'lim dasturlari va onlayn resurslarni taqdim etadi. Mobil ilovalar va o'quv dasturlari yordamida bolalar turli mavzularni o'rganib, bilimlarini mustahkamlashadi. Internetdagi ta'lim resurslari o'quvchilarga qo'shimcha bilim olish imkoniyatini beradi, shuningdek, global miqyosda bilim almashish imkonini yaratadi.

O'yinlar bolalarning ta'lim jarayoniga faolligini oshiradi. Kompyuter o'yinlari, ro'yxatli o'yinlar va interaktiv vazifalar orqali o'quvchilar o'zlashtirayotgan materialni mustahkamlaydilar. O'yinlar bolalarga mantiqiy fikrlash, muammolarni hal qilish, ijodkorlik va jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Simulatsiyalar va rol o'ynash o'yinlari orqali bolalar real hayotdagi vaziyatlarga tayyorlanadilar, bu esa ularning hissiy va ijtimoiy rivojlanishiga xizmat qiladi [1, 1-5].

Innovatsion texnologiyalar maktabgacha ta'limda ta'limni yanada samarali, interaktiv va qiziqarli qilishga yordam beradi. Ular o'quvchilarning ijodkorlik, mantiqiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi, shu bilan birga ta'lim jarayonini yanada individualizatsiyalangan qilish imkonini yaratadi. Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning ta'limga qiziqishini oshiradi va ularning

ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantiradi. Shu tarzda, bu texnologiyalar bolalarning umumiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi [4, 31-33].

Innovatsion texnologiyalar bugungi kunda ta'lim tizimini yanada samarali va interaktiv qilishda muhim ahamiyatga ega. Maktabgacha ta'lim jarayonida bu texnologiyalar o'quvchilarning kognitiv, ijodiy, ijtimoiy va hissiy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Ular o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi, shuningdek, pedagogik yondashuvlarni ham yangilaydi. Birinchi navbatda, innovatsion texnologiyalar o'quvchilarning kognitiv rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi. Interaktiv doskalar, kompyuter dasturlari va multimedia vositalari yordamida o'quvchilarga materialni vizual va eshitish orqali taqdim etish, ularning e'tiborini jalb qilish va mavzuni o'zlashtirishni osonlashtiradi. Bu esa o'quvchilarning xotira imkoniyatlarini oshiradi va murakkab tushunchalarni osonroq tushunishga yordam beradi.

Innovatsion texnologiyalar, shuningdek, bolalarning tafakkurini kengaytirib, ular uchun yanada samarali o'rganish jarayonini yaratadi. Innovatsion texnologiyalar nafaqat o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga, balki ularning ijodiy va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga ham yordam beradi. Kompyuter o'yinlari, dasturlar va robototexnika bolalarga yangi g'oyalarni yaratishda, ijodiy yondashuvlarni sinab ko'rishda katta yordam beradi. Bu texnologiyalar yordamida bolalar turli muammolarni ijodiy tarzda hal qilishga o'rganadilar. Bu esa, o'z navbatida, ularning kritik fikrlash va mas'uliyatni o'z zimmasiga olish qobiliyatini oshiradi.

Shuningdek, innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini shaxsiylashtirishga imkon beradi. Har bir o'quvchining ehtiyojlari va rivojlanish tezligini inobatga olgan holda, texnologiyalar yordamida shaxsiylashtirilgan ta'lim tizimini yaratish mumkin. Sun'iy intellekt va maxsus ta'lim dasturlari o'quvchilarni kuzatib borib, ularning qiyinchiliklarini va muvaffaqiyatlarini aniqlashga yordam beradi. Bu esa o'qituvchilarga har bir o'quvchiga mos yordam ko'rsatish imkonini yaratadi. Shaxsiylashtirilgan ta'lim o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularga muvaffaqiyatga erishish uchun kerakli ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi. Xulosa qilib aytganda, innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilishga yordam beradi. Ular o'quvchilarning kognitiv, ijodiy, ijtimoiy va hissiy rivojlanishiga ta'sir qiladi, ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish va o'qituvchilarni pedagogik kompetensiyalarini oshirish imkonini yaratadi. Innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish orqali nafaqat o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshirish, balki ularning muvaffaqiyatlarini ta'minlashda katta yordam beradi. Bu jarayon ta'lim tizimining sifatini oshirish va zamon bilan hamnafas bo'lishga xizmat qiladi.

Xulosa. Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini samarali, qiziqarli va ta'sirli qilishga yordam beradi. Texnologiyalar o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, faolligini oshirish va ta'limni shaxsiylashtirish orqali o'rganish samaradorligini yaxshilaydi. Bu texnologiyalar o'quvchilarning kognitiv, ijodiy va ijtimoiy rivojlanishiga, o'qituvchilarning pedagogik metodlarini takomillashtirishga yordam beradi. Texnologiyalar ta'lim sifatini global miqyosda oshirishda muhim rol o'ynaydi.

References:

1. Абрамовских, Н. В. (2015). Педагогические технологии в дошкольном образовании: понятие и сущность. *Концепт*, (S17), 1-5.
2. Новикова, Г. П. (2016). Перспективы эффективного развития инновационной деятельности в дошкольной образовательной организации в системе непрерывного образования. In *Инновационная деятельность в дошкольном образовании* (pp. 11-23).
3. Шума, В. Н., & Котлова, С. И. (2016). Современные образовательные технологии как эффективное средство реализации стандарта дошкольного образования. *Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы развития*, (1), 22-25.
4. Эшова, Д. Ш., & Ражабова, И. Х. (2019). Методы и средства внедрения инновационной педагогической технологии в систему дошкольного образования. *Academy*, (11 (50)), 31-33.
5. Яковлева, Г. В., & Молчанов, С. Г. (2003). Педагогические условия повышения эффективности методической работы в инновационном дошкольном образовательном учреждении.